

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

151. SESJA PLENARNA KR-U, 11.10.2022–12.10.2022

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – W kierunku strategii makroregionalnej dla regionu Morza Śródziemnego

(2022/C 498/02)

Sprawozdawczyni: Nikola DOBROSLAVIĆ (HR/EPL)**ZALECENIA POLITYCZNE**

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

Wkład strategii makroregionalnych w spójność terytorialną, demokrację lokalną i współpracę na granicach zewnętrznych

1. Uważa, że makroregiony odgrywają kluczową rolę we wzmacnianiu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii Europejskiej i jej bliskiego sąsiedztwa, ponieważ umożliwiają obszarom transgranicznym wspólne rozwiązywanie konkretnych i wspólnych problemów w drodze wymiany i współpracy oraz wdrażania.
2. Podkreśla, że takie podejście pozwala na większą spójność i komplementarność polityk, działań i programów finansowania prowadzonych przez władze różnego szczebla na określonym obszarze geograficznym. W ten sposób, poprzez promowanie wielopoziomowego sprawowania rządów, makroregiony przyczyniają się do zwiększenia skuteczności i oddziaływania polityki.
3. Przypomina, że strategie makroregionalne opierają się na zasadzie wielopoziomowości oraz że regiony UE i spoza UE muszą, wraz z państwami członkowskimi UE i innymi zainteresowanymi krajami, odgrywać kluczową rolę w ich opracowaniu, tworzeniu i określaniu wspólnych celów
4. Zauważa, że obszar śródziemnomorski obejmuje kilka krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących, a także państw nienależących do UE, oraz podkreśla znaczenie makroregionów we wzmacnianiu współpracy ponad granicami UE. Współpraca ta jest niezbędna, aby sprostać wspólnym wyzwaniom oraz zaangażować państwa spoza UE w głębszą i ściślejszą współpracę z Unią.
5. Przypomina o rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lipca 2012 r. „Ewolucja strategii makroregionalnych UE: obecne praktyki i przyszłe perspektywy, szczególnie w regionie Morza Śródziemnego”⁽¹⁾.
6. Przypomina sprawozdanie ARLEM-u nt. strategii spójności dla regionu Morza Śródziemnego (2014 r.), w którym przedstawiono założenia rozważań na temat makroregionalnych ram zarządzania dla regionu Morza Śródziemnego opartych na zasadach wielopoziomowego sprawowania rządów oraz progresywnej i zmiennej geometrii.

⁽¹⁾ P7_TA (2012) 0269.

7. Przypomina ponadto, że Rada Unii Europejskiej⁽²⁾ wskazała, że jest gotowa rozważyć wspólne inicjatywy mające na celu opracowanie nowych strategii makroregionalnych.

Makroregion śródziemnomorski – kluczowe narzędzie rozwiązywania problemów w regionie Morza Śródziemnego

8. Podkreśla wyjątkowe zasoby regionu Morza Śródziemnego. Na obszarze tym, liczącym 46 000 km linii brzegowej i obejmującym 22 kraje nadbrzeżne, mieszka ponad 500 mln ludzi, przy czym 1/3 ludności koncentruje się na obszarach przybrzeżnych, a około 150 mln miejsc pracy jest bezpośrednio związanych z Morzem Śródziemnym.

9. Podkreśla znaczenie Morza Śródziemnego dla środowiska. Choć stanowi ono zaledwie 1 % światowych oceanów, wytwarza 20 % światowej produkcji morskiej⁽³⁾. Jest to również jeden z głównych rezerwarów morskiej i przybrzeżnej różnorodności biologicznej, w którym występuje 28 % gatunków endemicznych, 7,5 % dzikiej fauny i flory oraz 18 % światowej flory morskiej.

10. Podkreśla potencjał basenu Morza Śródziemnego, będącego spójnym obszarem geograficznym, którego ludność łączy wspólne dziedzictwo historyczne i kulturowe, wynikające z długiej tradycji współpracy i wymiany idei, towarów i ludzi między trzema wybrzeżami.

11. Uznaje, że basen Morza Śródziemnego stoi przed wyzwaniem w zakresie sprawowania rządów i bezpieczeństwa oraz wyzwaniami społeczno-gospodarczymi, humanitarnymi, klimatycznymi i środowiskowymi, które wymagają podejmowania wspólnych działań.

12. Podkreśla, jak zaznaczono w pierwszym sprawozdaniu z oceny skutków zmiany klimatu i środowiska w regionie Morza Śródziemnego, opublikowanym przez sieć MedECC, że wszystkie podregiony basenu Morza Śródziemnego odczuwają skutki niedawnych antropogenicznych zmian w środowisku oraz że głównymi czynnikami napędzającymi zmiany są klimat, wzrost liczby ludności, zanieczyszczenie, niezrównoważone praktyki użytkowania gruntów i mórz oraz gatunki nierodzące. Na większości obszarów ucierpiały zarówno ekosystemy, jak i źródła utrzymania ludzi⁽⁴⁾.

13. Zwraca uwagę, że przy obecnym poziomie globalnego ocieplenia wzrost temperatury w regionie Morza Śródziemnego wyniesie 2,2 °C do 2040 r. i region ten ociepla się w tempie o 20 % szybszym niż średnia światowa. Skutki zmian klimatu już obecnie są wyraźnie widoczne w postaci coraz częstszego występowania ekstremalnych zjawisk naturalnych. Z tego względu społeczeństwa śródziemnomorskie najbardziej cierpią z powodu zmiany klimatu (już obecnie na obszarze tym zamieszkuje 50 % ludności świata doświadczającej niedoborów wody, a niedobór wody wpływa na bezpieczeństwo żywnościowe; zagrożonych jest również 49 z 51 obiektów dziedzictwa kulturowego UNESCO). Większość skutków zmiany klimatu potęgują inne wyzwania środowiskowe, takie jak zbyt intensywna urbanizacja, rolnictwo, rybołówstwo i turystyka, degradacja gruntów, pustynnienie i zanieczyszczenie (powietrza, gleby, wody słodkiej i wody morskiej).

14. Podkreśla, jak zaznaczył już w swej opinii „W kierunku zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych w kontekście wysp Morza Śródziemnego”, bardzo dużą podatność wysp śródziemnomorskich na zagrożenia w kontekście globalnego ocieplenia, które ma już skutki gospodarcze (rybołówstwo, turystyka itp.) i społeczne (emigracja itp.), i zaleca opracowanie szczególnego podejścia do wpływu zmiany klimatu na poziomie makroregionu dla tego rodzaju terytoriów, które uwzględni szczególne potrzeby archipelagów i wysp i będzie sprzyjać ściślejszej współpracy między tymi terytoriami, państwami członkowskimi i Unią Europejską w zakresie rozwiązywania problemów środowiskowych i promowania zrównoważonego rozwoju.

15. Podkreśla, że pomimo oczywistych podobieństw, obszar śródziemnomorski charakteryzuje się dużymi różnicami w poziomie rozwoju. Nierówności te, w tym słabości w zakresie zdolności instytucjonalnych, połączeń infrastrukturalnych i stosunków handlowych, wpływają na stabilność, dobrobyt i bezpieczeństwo społeczeństw śródziemnomorskich.

16. Sądzi, że kryzys związany z COVID-19 potwierdza pilną potrzebę przyjęcia skoordynowanego podejścia i wzmocnienia wspólnej odporności na epidemie, wstrząsy gospodarcze i zmianę klimatu.

⁽²⁾ 13424/20. Konkluzje Rady w sprawie realizacji strategii makroregionalnych, 2 grudnia 2020 r.

⁽³⁾ Randone i in., *Reviving the Economy of the Mediterranean Sea: Actions for a Sustainable Future* [Ożywienie gospodarki Morza Śródziemnego: Działania na rzecz zrównoważonej przyszłości], WWF Mediterranean Initiative, 2017 r.

⁽⁴⁾ MedECC (2020), Cramer, W., Guiot, J., Marini, K. (ed.), *Climate and Environmental Change in the Mediterranean Basin – Current Situation and Risks for the Future. First Mediterranean Assessment Report* [Klimat i zmiany w środowisku w basenie Morza Śródziemnego – obecna sytuacja i zagrożenia w przyszłości. Pierwsze sprawozdanie z oceny dotyczące Morza Śródziemnego], Unia dla Śródziemnomorza, Plan Bleu, UNEP/MAP, Marsylia.

17. Uważa, że makroregion Morza Śródziemnego może również być narzędziem koordynacji pomagającym w zarządzaniu przepływami migracyjnymi, z którymi zmagają się w szczególności władze regionalne i lokalne przy zewnętrznych granicach UE.
18. Przypomina, że w obliczu ataku Rosji na Ukrainę region Morza Śródziemnego ma do odegrania kluczową rolę w łagodzeniu skutków wojny i przyjęciu przesiedlonej ludności, przy jednoczesnym utrzymaniu wysiłków na rzecz zapewnienia postępów w budowaniu pokoju na swoich terytoriach nadbrzeżnych.
19. W obliczu tych wyzwań dostrzega potrzebę połączenia wszystkich trzech wybrzeży w sposób bardziej zintegrowany, aby wzmocnić spójność, zwiększyć znaczenie regionu zarówno na arenie europejskiej, jak i światowej oraz jego potencjał w zakresie innowacji, a także przyczynić się do dobrobytu ludzi i ochrony środowiska.
20. Uznaje w tym procesie zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych, silnie zaangażowanych w działalność inicjatyw i sieci takich jak Unia dla Śródziemnomorza (UfM), ARLEM (Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych) i Sojusz Współpracy Śródziemnomorskiej (MedCoopAlliance), a także Komisja Międzyśródziemnomorska Konferencji Peryferyjnych Regionów Nadmorskich (CPMR).
21. Zwraca uwagę, że wszystkie wyzwania, przed którymi stoi region Morza Śródziemnego (zmiana klimatu, erozja, pustynnienie, zanieczyszczenie plastikiem, migracja, nadmierny ruch turystyczny itp.), koncentrują się na archipelagach i wyspach i z tego względu wyspy stanowią idealne obszary pilotażowe dla wdrażania zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju w regionie Morza Śródziemnego. Apeluje do Komisji Europejskiej o opracowanie odpowiednio dostosowanej strategii na rzecz wysp w tym regionie.
22. Zgadza się z Komisją Europejską, że cele Europejskiego Zielonego Ładu powinny znaleźć odzwierciedlenie w ścisłej współpracy z krajami sąsiednimi, które stoją w obliczu tych samych wyzwań klimatycznych i środowiskowych.
23. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne trzech wybrzeży, odgrywające główną rolę w przeciwdziałaniu skutkom zmiany klimatu, wezwały do stworzenia „śródziemnomorskiego zielonego ładu”⁽⁵⁾.
24. Uznaje kluczową rolę, jaką władze lokalne odgrywają (muszą odgrywać) jako sojusznicy regionów i krajów we wdrażaniu programów globalnych i regionalnych.
25. Podkreśla również, że strategia makroregionalna, promująca wzmocnienie dialogu politycznego, ma zasadnicze znaczenie dla realizacji Nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego, przedstawionego w komunikacie Komisji Europejskiej z lutego 2021 r. pt. „Odnowione partnerstwo z południowym sąsiedztwem”⁽⁶⁾.

W kierunku zintegrowanej strategii dla całego basenu Morza Śródziemnego

26. Z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wyniki i pogłębioną współpracę, które są możliwe dzięki zaangażowaniu zainteresowanych stron w regionie Morza Śródziemnego, szczególnie władz lokalnych i regionalnych. Wzywa te zainteresowane strony, w szczególności władze lokalne i regionalne, do zacieśnienia tej współpracy w celu przygotowania gruntu pod stworzenie strategii makroregionalnej dla regionu Morza Śródziemnego.
27. Docenia znaczące postępy poczynione w kierunku integracji w basenie Morza Śródziemnego dzięki strategii UE na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego (EUSAIR) oraz strategii na rzecz zachodniej części regionu śródziemnomorskiego (WestMED).
28. Wzywa Komisję Europejską do pilnego zapewnienia dalszych postępów inicjatywy WestMED i wyposażenia jej w zasoby, solidną strukturę i długoterminową strategię konsolidacji, by ułatwić integrację makroregionalną w zachodniej części Morza Śródziemnego.
29. Podkreśla potrzebę lepszej koordynacji istniejących inicjatyw i programów współpracy oraz kluczowych podmiotów w całej skali wielopoziomowego sprawowania rządów, aby nie osłabiać podejmowanych wysiłków i ich oddziaływania. Z tego względu konieczne jest, aby terytoria śródziemnomorskie otrzymały wreszcie instrument operacyjny umożliwiający im opracowanie i wdrażanie zintegrowanej strategii, konkretnego planu działania i wspólnych projektów w reakcji na wspólne priorytety określone w istniejących instytucjonalnych ramach współpracy, takich jak Unia dla Śródziemnomorza, ARLEM oraz inicjatywy takie jak MedCoop Alliance czy BLUEMED.

⁽⁵⁾ Posiedzenie plenarne Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) w dniu 23 stycznia 2020 r.

⁽⁶⁾ JOIN(2021) 2 final. Zob. także Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Odnowione partnerstwo z południowym sąsiedztwem. Nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego (Dz.U. C 440 z 29.10.2021, s. 19).

30. Uważa, że strategia makroregionalna dla regionu Morza Śródziemnego pozwoli sprostać tym wyzwaniom nie poprzez zastąpienie istniejących strategii, lecz poprzez uzupełnienie działań podejmowanych w ich ramach, a tym samym zapewnienie ich jak największego oddziaływania, a także poprzez dążenie do reagowania na wspólne wyzwania, takie jak walka ze zmianą klimatu i transformacja cyfrowa, przekształcając je w wielką szansę z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju i przyczyniając się w ten sposób do sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji ekologicznej poprzez wykorzystanie wspólnych możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru ludzkiego i szans dla młodzieży, a tym samym uwolnienie potencjału gospodarczego regionu z korzyścią dla obywateli.

31. Podkreśla, że aby zapewnić konstruktywne rozwiązania w odniesieniu do wspólnych wyzwań, strategię makroregionalną należy koniecznie opracować na poziomie basenu Morza Śródziemnego oraz musi ona obejmować trzy obszary: zachodni, wschodni i obszar Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego. Strategia ta musi być otwarta na wszystkich już od momentu rozpoczęcia prac nad jej opracowaniem i ostatecznie dążyć do uwzględnienia całego basenu Morza Śródziemnego i jego trzech wybrzeży.

32. Apeluje, aby strategia makroregionalna dla regionu Morza Śródziemnego, podobnie jak każda morska strategia makroregionalna, zwracała szczególną uwagę na terytoria wyspiarskie zgodnie z art. 174 TFUE. Wzywa do skutecznego uwzględnienia specyficznych cech i trudnej sytuacji tych terytoriów poprzez ustanowienie silniejszego partnerstwa, obejmującego konkretne i skoordynowane działania między tymi terytoriami, państwami członkowskimi i Unią Europejską.

33. Zaznacza, że taka integracja regionalna powinna przebiegać stopniowo, na zasadzie dobrowolności ze strony władz krajowych, regionalnych i lokalnych z obszaru śródziemnomorskiego, zważywszy na wyzwania związane z pewnym brakiem stabilności w dziedzinach bezpieczeństwa, polityki i dyplomacji.

Kluczowe zasady wielopoziomowego sprawowania rządów na poziomie Morza Śródziemnego

34. Proponuje, by zarządzanie przyszłą strategią makroregionalną dla regionu Morza Śródziemnego w pełni odzwierciedlało zasadę wielopoziomowego sprawowania rządów, z udziałem władz europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych, a także ich odpowiednich stowarzyszeń i euroregionów.

35. Uważa, że aby śródziemnomorska strategia makroregionalna mogła być realizowana, musi opierać się na solidnym i reprezentatywnym systemie zarządzania, obejmującym: (i) zgromadzenie ogólne na szczeblu politycznym, z udziałem władz europejskich, krajowych i regionalnych, (ii) radę wykonawczą składającą się z jednego członka (wywodzącego się ze szczebla regionalnego lub krajowego) ds. koordynacji na szczeblu krajowym na każdy kraj reprezentowany w strategii i promującą włączenie władz lokalnych i regionalnych w proces decyzyjny, a także obserwatorów z sieci władz regionalnych i lokalnych, ich stowarzyszeń i euroregionów, oraz (iii) tematyczne grupy działania, których zadaniem będzie opracowywanie i wdrażanie konkretnych projektów współpracy, co zmobilizuje społeczno-gospodarcze podmioty publiczne i prywatne, środowisko akademickie i społeczeństwo obywatelskie.

36. Proponuje, by w oparciu o dobre praktyki WestMED ustanowić doroczne rotacyjne współprzewodnictwo, które sprawowałyby kraje UE i kraje partnerskie i które współpracowałyby przy ścisłym wsparciu organizacji przedstawicielskich władz lokalnych i regionalnych. Przewodnictwo powinno ewoluować, biorąc pod uwagę przeszłe, obecne i przyszłe kraje przewodniczące, a także utrzymywać równowagę między krajami UE a krajami partnerskimi reprezentowanymi w strategii, podczas gdy wsparcie ze strony organizacji przedstawicielskiej władz lokalnych i regionalnych również podlegałoby rotacji na tych samych zasadach. Dynamika ta jest niezbędna, aby zapewnić uwzględnienie i powiązanie różnych organów zarządzających strategią makroregionalną w celu zapewnienia strategicznych wytycznych dla działań makroregionu, w ramach rocznych programów prac. Koordynację i wsparcie strategii powinien zapewniać sekretariat techniczny (sekretariat śródziemnomorskiej strategii makroregionalnej – MRSS).

37. Sugeruje, by w celu zapewnienia zgodności z istniejącymi inicjatywami w realizację strategii zaangażować przedstawicieli kluczowych instytucji, organów i inicjatyw międzynarodowych i eurośródziemnomorskich, takich jak Unia dla Śródziemnomorza, ARLEM i MedCoopAlliance, a także przedstawicieli EUSAIR i WestMED. EUWT, jako „laboratoria” wielopoziomowego sprawowania rządów, oferują również przydatne perspektywy wspierania celów nowego programu na rzecz regionu Morza Śródziemnego.

Strategia makroregionalna skupiona na wyzwaniach o charakterze priorytetowym

38. Jest zdania, że strategia makroregionalna dla regionu Morza Śródziemnego powinna dotyczyć ograniczonej liczby wspólnych wyzwań, które będą stopniowo rozwiązywane wraz z upływem czasu. Podkreśla, że transformacja ekologiczna i cyfrowa to kluczowe wyzwania, którymi należy się zająć w pierwszej kolejności.

39. Wzywa, by najpierw skupić się na kluczowych wyzwaniach – zmianie klimatu, transformacji cyfrowej, środowisku i kryzysie humanitarnym oraz na koniecznej transformacji ekologicznej. Następujące priorytety pilnie wymagają podjęcia skoordynowanych działań na szczeblu śródziemnomorskim: przyszłość archipelagów i wysp, obszarów przybrzeżnych i miejskich, zanieczyszczenie morza (zwłaszcza mikrodrobinami plastiku i ściekami), ochrona różnorodności biologicznej, agroekologia, gospodarka o obiegu zamkniętym, zarządzanie zagrożeniami naturalnymi i zapobieganie im oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i przystosowanie się do zmiany klimatu, a także reakcja na kryzys humanitarny przy zagwarantowaniu podstawowych praw człowieka.

40. Proponuje, by w perspektywie krótkoterminowej Komisja Europejska, za pośrednictwem programu INTERREG Euro-MED lub innych istniejących programów (z uwagi na fakt, że strategie makroregionalne są zgodne z zasadą „trzy razy nie”: brak nowych przepisów, brak nowego finansowania, brak nowej instytucji), wsparła rozpoczęcie w 2024 r. projektu pilotażowego „zero zanieczyszczeń morskich” w regionie Morza Śródziemnego, który stanowiłby także wkład tematyczny w misję UE „Ocean”⁽⁷⁾. Celem będzie zaangażowanie we wspólną pracę krajów i terytoriów pragnących opracować śródziemnomorską strategię makroregionalną, a tym samym zweryfikowanie jej kluczowych zasad pod kątem konkretnego celu.

41. W związku z Nowym programem na rzecz regionu śródziemnomorskiego wysiłki te można by rozszerzyć o następujące wyzwania:

- a) promowanie zrównoważonego i trwałego rozwoju gospodarczego poprzez wspólne projekty mające na celu wzmocnienie badań, innowacji i zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych oraz wzajemnie powiązanej przedsiębiorczości;
- b) integracja niebieskiej gospodarki;
- c) promowanie rozwoju społecznego, w tym kultury, dziedzictwa, turystyki, edukacji, zdrowia, zatrudnienia, rozwoju młodzieży, włączenia społecznego grup zmarginalizowanych i wsparcia dla uchodźców, a także zaspokojenie potrzeb wynikających z przepływów migracyjnych, zwłaszcza przy granicach zewnętrznych UE;
- d) wzmocnienie konektywności dzięki infrastrukturze transportowej i cyfrowej;
- e) zwiększenie autonomii żywnościowej i energetycznej w regionie Morza Śródziemnego – z uwzględnieniem skutków zmiany klimatu i wywołanej przez Rosję wojny w Ukrainie;
- f) wzmocnienie narzędzi i zdolności instytucji publicznych i prywatnych w celu łagodzenia przyczyn zmiany klimatu i utraty różnorodności biologicznej.

Plan działań operacyjnych na podstawie istniejącego finansowania

42. Uważa, że śródziemnomorska strategia makroregionalna musi koniecznie opierać się na operacyjnym planie działania, który pozwoli przełożyć priorytety na konkretne działania na szczeblu śródziemnomorskim. W celu odpowiedniego uwzględnienia wymiaru terytorialnego w planie władze lokalne i regionalne, znajdujące się najbliżej społeczeństwa, będą uczestniczyć w jego opracowywaniu, przyczyniając się nie tylko do realizacji wspólnej wizji lepszego, spójnego i zrównoważonego rozwoju w basenie Morza Śródziemnego, ale także do zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego na trzech wybrzeżach Morza Śródziemnego.

43. Zwraca uwagę, że na wsparcie projektów śródziemnomorskich można przeznaczyć znaczne środki finansowe, w tym kwotę 7 mld EUR udostępnioną przez Komisję Europejską w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR). Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej w regionie Morza Śródziemnego (Next-MED, EUROMED, ADRION, MARITTIMO) również stwarzają znaczące możliwości wspierania projektów przyczyniających się do realizacji celów strategii makroregionalnej.

44. Podkreśla, że szereg programów realizowanych bezpośrednio przez Komisję Europejską, takich jak „Horyzont Europa”, LIFE czy Erasmus +, to programy otwarte na udział państw trzecich, a zatem mogą one stanowić interesujące źródło dodatkowego finansowania. Ponadto programy takie jak partnerstwo w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) czy instrumenty dwustronne ustanowione przez Unię Europejską w krajach sąsiednich, bezpośrednio wspierają współpracę w regionie Morza Śródziemnego.

⁽⁷⁾ Misja UE: Odbudowa oceanów i zasobów wodnych.

45. Podkreśla, że darczyńcy, tacy jak Bank Światowy czy Europejski Bank Inwestycyjny, a także instytucje, takie jak Fundacja im. Anny Lindh, również prowadzą działalność w regionie Morza Śródziemnego i mogą przyczynić się do realizacji wspólnych projektów.
46. Zauważa także, że wiele krajów, regionów i miast wdraża programy współpracy zdecentralizowanej, które również mogą przyczynić się do realizacji szerzej zakrojonych projektów współpracy w regionie Morza Śródziemnego.
47. Podkreśla ponadto, że realizacji programów europejskiej współpracy terytorialnej na lata 2021–2027 będzie towarzyszyć opracowanie mechanizmów sprawowania rządów, które ułatwią koordynację funduszy europejskich dostępnych w tym obszarze. Komitet uważa, że może to w konkretny sposób przyczynić się do utworzenia śródziemnomorskiej strategii makroregionalnej.

Podsumowanie

48. Z zadowoleniem przyjmuje nowy impuls dla współpracy śródziemnomorskiej nadany na Światowym Forum Śródziemnomorskim zorganizowanym podczas prezydencji francuskiej.
49. Oczekuje kolejnej prezydencji UE, która będzie sprawowana w 2023 r. przez kraj śródziemnomorski, a mianowicie Hiszpanię, i ma nadzieję, że zwróci ona uwagę na zarządzanie regionem śródziemnomorskim i potencjał jego odnowionych makroregionalnych ram zarządzania i współpracy makroregionalnej.
50. Zachęca Komisję Europejską i państwa członkowskie UE do wspierania rozwoju strategii makroregionalnej dla regionu Morza Śródziemnego i innych potrzebnych nowych strategii makroregionalnych.
51. Zwraca się również do Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego o poparcie zachęt do opracowania strategii makroregionalnej dla całego regionu Morza Śródziemnego na rzecz lepszego, zintegrowanego i spójnego regionu Morza Śródziemnego.
52. Wzywa Radę Europejską, by w 2022 r. zwróciła się do Komisji Europejskiej z prośbą o opracowanie strategii makroregionalnej dla regionu Morza Śródziemnego wraz z planem działania, aby umożliwić Radzie i Parlamentowi Europejskiemu zatwierdzenie strategii w drugiej połowie 2023 r. podczas prezydencji hiszpańskiej.

Bruksela, dnia 11 października 2022 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*
